

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 313
van **KATJA VERHEYEN**
datum: 1 december 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Sportieve ontspanning in natuurgebieden - Conflicten tussen mountainbikers en wandelaars

Mountainbiken kent al jaren een exponentiële groei. Vandaag al kunnen mountainbikers zich uitleven op honderden kilometers permanente mountainbikeparcours. Mountainbikeroutes die op sommige plaatsen overlappen met wandelroutes. In tijden dat de Vlaming door de lockdownmaatregelen massaal aan het wandelen en mountainbiken slaat, durft dat al eens tot ongevallen of conflicten te leiden op het terrein.

Zo werd een vrouwelijke leerkracht tijdens een wandeling in een natuurgebied in Maasmechelen nietsvermoedend aangereden door een mountainbiker. De vrouw werd naar het ziekenhuis overgebracht, waar ze drie dagen verbleef. Ze hield een zware hersenschudding en een schouderblessure over aan het ongeval.

Een natuurinspecteur van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) getuigde al eerder in het Belang van Limburg over de risico's van wandelaars en mountainbikers die hetzelfde pad delen. Cycling Vlaanderen riep haar leden alvast op om wederzijdse hoffelijkheid aan de dag te leggen en meer rekening te houden met het zwakke weggebruikerskarakter van de wandelaars.

1. Is dit ongeval een alleenstaand geval? Beschikt de minister over cijfers met betrekking tot ongevallen op mountainbikeroutes en wandelroutes? Zo ja, welke conclusies trekt de minister hier dan uit?
2. Welke maatregelen worden genomen om ongevallen te vermijden op dergelijke parcours? Is de minister van mening dat er bijkomende maatregelen nodig zijn om meer ongevallen in de toekomst te vermijden (extra bewegwijzering, een duidelijkere opsplitsing enzovoort)?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Ben Weyts (218) en Zuhail Demir (313).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 313 van 1 december 2020

van **KATJA VERHEYEN**

1. Ernstige ongevallen met letsel ten gevolge van een aanrijding van mountainbikers met wandelaars vormen een grote uitzondering. In recente tijden is er geen ander gelijkaardig voorval bekend in de domeinen van Natuur & Bos.

Structureel worden er geen cijfers bijgehouden over dergelijke conflicten. Het dagelijks beheer en de handhaving valt immers onder de bevoegdheid van de lokale besturen en de eigenaars of beheerders van de gebruikte paden zoals bv. ANB, provinciebesturen, landbouwers. Vanuit het Vlaamse niveau leggen we vooral de focus op de uitbouw van een bovenlokaal beleidskader voor de ontwikkeling van kwalitatieve routes. Sport Vlaanderen zet zich in die zin actief in om nieuwe of vernieuwde routes te realiseren en richt zich daarbij in hoofdzaak op de bewegwijzering, startborden, promotie, peter- en meterschappen.

De boswachters en natuurinspecteurs van ANB melden vanuit hun toezichthoudende functies wel een toename van het aantal conflicten tussen beide categorieën recreanten tijdens het afgelopen jaar. Ook uit opvolging van sociale media blijkt dat er vaker incidenten zijn tussen mountainbikers en wandelaars, evenwel zonder dat Natuur & Bos daarvan op de hoogte wordt gesteld.

Enkele oorzaken die daarbij mogelijks aan de basis kunnen liggen, zijn de volgende; de krappe ruimte om in waardevolle natuurgebieden voldoende gescheiden offroadpaden te vinden, mooie single tracks of kerkwegels zijn vaak onvoldoende breed voor multifunctioneel gebruik, en het verschil in snelheid tussen snelle bikers en tragere wandelaars. Tot slot heeft ook de COVID-19 crisis een impact. Als gevolg van de opeenvolgende lockdowns zoeken heel wat meer mensen ontspanning in de natuurgebieden, waardoor het behoorlijk druk kan zijn op de paden.

2. Natuur & Bos geeft de interactie tussen de verschillende categorieën recreanten extra aandacht bij de opmaak van de toegankelijkheidsregelingen voor de natuurdomeinen. Waar de omvang en de aard van het domein het toelaten, worden met het oog op de veiligheid van de bezoekers aparte paden voorzien voor wandelaars, ruiters en fietsers/mountainbikers. De bebording op het terrein geeft helder aan welke paden toegankelijk zijn voor elke categorie bezoekers.

De toezichthouders van Natuur & Bos stellen wel vast dat een deel van de recreanten zich niet aan deze regels houdt. Ongeoorloofd gebruik van paden door andere types gebruikers scheppen de omstandigheden voor zwaardere conflicten. Extra signalisatie verhelpt dat euvel niet. Eerder dan bijkomende signalisatie kan een doorgedreven sensibilisatie de individuele recreant op het juiste pad houden.

Verder kan het zeker zinvol zijn om maatregelen te overwegen die op preventieve wijze conflictueuze situaties tussen recreatieve medegebruikers helpen vermijden.

Het is belangrijk bij de conceptuele fase van nieuwe routes voor wandelaars, bikers en ruiters maximaal te streven naar gescheiden paden door extra ontsluiting van onverharde gebieden. Indien dit ruimtelijk niet mogelijk is, houden we een pleidooi voor brede paden die medegebruik mogelijk maken en conflicten bijgevolg verminderen. Als

de paden te smal uitvallen of te gevaarlijk zijn voor dubbel gebruik, wordt dit best opgelost door voorrangsregels in te voeren of door bepaalde stroken expliciet toe te wijzen aan 1 specifieke doelgroep met verbod voor andere sporten.

Inzake handhaving nemen veel lokale besturen nu al het voortouw door waarschuwborden te plaatsen op moeilijke en smalle paden (single tracks) en doen daarbij een oproep tot hoffelijkheid en onderling respect.